

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologiæ Polemicæ Universæ

Pichler, Vitus

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXIII.

Art. IX. An ab ipsa doctrina, quam continet, & propter quam
Confessionistæ se vocant Evangelicos?

urn:nbn:de:hbz:466:1-39374

acem, aut alios Sanctos, festa Deiparae Ies, & similes apparatus ad Sacrificium
& aliorum Sanctorum jam olim celeb- Missæ, more Catholico litandum, de-
tan solita, calices vestesque Sacerdota- putati &c.

ARTICULUS IX.

An Confessio Augustana sufficientem auctoritatem obtineat ab ipsa doctrina, quam continet, & propter quam Confessionista se vocant Evangelios?

SUMMARIUM.

- 1. Doctrina vera Ecclesia debet esse Pura, Sancta, Evangelica.
 - 2. Utrum talis sit doctrina Confessionis,
 - 3. Ut inde mereantur Confessionista vocari Evangelici?
 - 4. Probatur, quod doctrina Conf. Augst. non sit pura, & sancta.
 - 5. Nec Evangelica.
 - 6. Et ideo perperam Confessionista vocantur Evangelici.
 - 7. Non pari jure negatur nobis nomen Catholicorum, quo ipsis negatur titulus Evangelicorum.
- Sciendum 1.** Doctrinam veræ Ecclesie, cùm debeat esse à Deo vel à Christo, necessariò esse puram, sanctam, Evangelio & reliquæ Scripturaræ S. conformem. *Pura* erit, si nullum dogma contineat indignum Deo, rationi dissonum, à veritate alienum, & ad peccata inducens. *Sancta*, si seculatores suos dirigit ac impellat ad virtutes & omnem vitæ sanctitatem. *Conformis Evangelio & sacris litteris*, si vel ex his defumpta, vel saltem deducta sit.
- Sciendum 2.** Doctrinam *Lutheri* simpliciter nec puram, nec sanctam, nec Evangelicam esse, uti articulo. 2. demonstravimus. Nunc videndum,
- utrum saltet illa Lutheri doctrina;
- quæ inserta est *Confessio Augustana*, has dotes habeat, ut propter illas meretur recipi ut divina. An conformis sit reliquæ Scripturaræ S. in articulo 12. examinabimus: nunc autem, utum sit pura, sancta, Evangelica.
- Sciendum 3.** Lutheranos proflus arroganter se vocare *Evangelicos*, sicut Calvinistæ perpetuam se vocant *Reformatos*. Utrum honorificus iste titulus ipsis competit, clare parebit, postquam constiterit, an eorum doctrina Evangelio conformis, imò conformatior sit, quam Catholicorum, aut etiam Calvinistarum, Zwinglianorum &c. Si enim doctrina non est Evangelica, ex nullo

nullo prorsus titulo se Evangelicos ja-
ctant.

Dico 1. Doctrina Confessionis Au-
gustanae non est pura, & sancta.
Probatur: illa doctrina non est pura &
sancta, quæ veris & bonis immiscet
falsa & impia, nec ad virtutes, sed po-
tius ad peccata inducit: sed talis est do-
ctrina Confessionis Augustanae in plu-
ribus locis: ergo non est pura & san-
cta. Ma. est clara, Mi. prob. Quan-
tumvis caute & circumspecte ornate
laboraverit doctrinam Confessionis
Compilator Melanchthon, dissimulatis
ijs, quæ nimis aperte pias aures offendere
& oculos, tamen attente
legentibus plura occurruunt crassa men-
dacia, & bonis moribus perni-
ciosa. Ex mendacij solūmodo
tria afferam, licet plura contineat. 1.
ex art. 20. ubi dicitur, apud Catholi-
cos doctrinam fidei diu jacuisse igno-
tam, & de fide mirum fuisse silentium,
Concionatoribus tantum puerilia opera
urgentibus. 2. Ex art. 24. ubi Catholi-
cis affingitur opinio, quasi Christus in
Passione sua solùm pro peccato Origini
nis satisfecerit, per Millam vero satis-
fiat pro peccatis mortalibus & veniali-
bus viorum & mortuorum. 3. In
art. 28. ubi arguuntur Episcopi, &
dicuntur nullum recipere, nisi prius jura-
verit, se puram Dei Evangelij doctri-
nam nolle docere. Ex impij dogma-
tis pariter tria tantum perstringam, nem-
pe 1. quod doceat, hominem justifica-
ri sola fide, sine bonis operibus aliarum
virtutum. 2. Sanctos non esse invoca-
ndos. 3. Vota Religiosa, ritè Deo
facta, non obligare. Adcōque hæc

doctrina Deum & sanctos privat debito
& competenti cultu, homines vero auxilio & patrocinio Sanctorum, & meriti
apud Deum, ac demum ad vitia
promptos, ad virtutis vero exercitium
desides reddit, eò quod peccata non
obsint, modò fides sit integra; opera
vero bona nihil profint, vel saltem ac-
cessaria non sint. Ergo Confessio Au-
gustana veris & bonis, quæ habet à
Catholicis, ex sermone Lutheri immi-
scet falsa & impia.

Dico 2. Doctrina Confessionis Au-
gustanae non est Evangelica. Probatur.
Illa doctrina non est Evangelica, que
non est iuxta, sed contra Evangelium:
atqui doctrina Confess. August. sapient
non est iuxta, sed contra Evangelium:
ergo. Mi. Prob. quoad priuam partem
petendo ab Adversariis vel unicum cla-
rum textum Evangelij pro suis articu-
lis, ab Ecclesia Catholica dissentienti-
bus, v. g. pro sola fide justificante ex-
clusis operibus Legis Christianæ, con-
tra calibatum & vota Religiosa, contra
auctoritatem & traditiones Ecclesia &c.
Altera pars Mi. prob. afferendo textus
Evangelij, quibus doctrina Confess. Au-
gust. quoad predictos articulos adver-
tarur. De Ecclesiastica Po. estate Mat.
18. sic legitur: si Ecclesiam non audie-
rit, sit tibi sicut ethnicus & publicanus.
De Pauperitate, Castitate, & Obedien-
tia voluntaria, quæ apud nos vocan-
tur Consilia Evangelica, ed quod su-
deantur nobis (non præcipiantur) in
Evangelio, si velimus majorem perfe-
ctionem consequi, varijs in locis fit men-
tio. De Pauperitate Mat. 28. si vis perfe-
ctus esse, vade & vende omnia, que ha-
betis

bes, & da pauperibus, & habebis thesaurum in Cœlo. Item: omnis, qui reliquerit domum, vel fratres, vel sovires aut patrem, aut matrem &c. propter nomine meum, centuplum accipiet, & vitam eternam possidebit. Huic Consilio obsecuti sunt Apostoli, quorum nomine Petrus ait: ecce nos reliquimus omnia, & secus sumus te. Ibid. v. 27. De Castitate Mat. 19. sunt etiam Eunuchi, qui se castraverunt propter Regnum Dei, sed non omnes capient verbum hoc. De Obedientia Mat. 16. si quis vult venire post me, abneget semetipsum, tollat crucem suam & sequatur me. De bonis operibus præter fidem requisitis Mat. 7. non omnis, qui dicit mihi Domine Domine, intrabit in Regnum Cœlorum: sed qui facit voluntates Parris mei, qui in Corde est.

Confirmatur validè utraque præcedens conclusio in hunc modum. Confessio Augustana continet errores antiquorum hæretarcharum ab Universali primitiva Ecclesia jam damnatos: ergo ejus doctrina non est pura, sancta, & Evangelica, Ant. Prob. Confess. August. art. 4. & alibi docet, hominem iustificati per solam fidem sine operibus: sed hanc doctrinam habuit etiam Simon Magus anno Christi 40. teste S. Irenæo I. 2. adv. hæres. c. 20. apud Arsdekum, & teste S. Theodoreto I. 1. hæret. fab. Item Eunomiani teste S. Damasc. I. de hæres. quos damnavit Ecclesia circa annum Christi 360. teste S. August. hæres. §4. Rursus Confessio August. docet art. 21. Sanctos non esse invocandos tanquam Intercessores & Me-

R. P. Pichler Theol. Polémica.

diatores. Idem docuit Vigilantius teste S. Hieronymo, Faustus Manicheus teste S. Augustino, & alij hæretici ab Ecclesia damnati teste Cedreno & Nicephoro. Præterea Confessio August. rejicit jejunia Ecclesiastica. Idem fecit Aetius teste S. Aug. de hæres. 33. Epiph. Damasc. item & Ariani, qui Catholicis jejunantibus insultabant. Confessio August. concedit libertatem ijs, qui votis castitatis ac Religionis obstricti sunt, celebrandi nuptias, & redeundi ad sacerdotium. Idem ausi sunt Lamperti teste Damasc. Confessio August. deprimir potestatem Ecclesiasticam Episcoporum omnium, etiam Romani. Idem fecerunt Petiliani, Donatistæ, Novatiani &c. Omitto alias herefes antiquas, quas sovet *Lutheranismus*, ut dum rejicit Traditiones, & solam Scripturam recipit, qui error fuit damnatus in Ario, Nestorio, Euthychete, & Diolcoro, ut patet ex Synodo 7. actione 1. & ex S. August. l. 1. contra Maximum c. 2. Dum negat Sacramentum Pœnitentia & Confirmationis, quæ doctrina in Novatianis olim proscriptæ est teste Cypriano l. 4. Epist. 2. Dum dicit Ecclesiam perijisse, & in suo tantum coru existere, ut olim contra Ecclesiam primitivam senserunt Donatistæ teste S. Aug. l. de Unitate Eccl. c. 12. Similes, inquam, antiquas herefes, quas sovet *Lutheranismus*, omitto, quia *Confessioni Augustane* non sunt insertæ, quam solam impugnare statuimus.

Dico 3. Lutherani malè se vocant *Evangelicos*. Probatut 1. Si Lutherani jure vocarentur *Evangelici*, tunc

Bbbb

64
ideo

ideo fieret, quia eorum doctrina specialiter esset conformis Evangelio: sed hoc non ita est, ut ostensum in assertione precedente: ergo non jure vocantur Evangelici. Et obsecro, ex qua causa vocentur Evangelici, qui ex Evangelio recipiunt solum id, quod ipsorum erroribus patrotinari videntur; omnia vero, quae adversantur, rejiciunt? Quo jure audiunt Evangelici, qui non tantum Consilia Evangelica, in quibus refidet summa perfectio Christiana, spernunt; verum etiam Evangelij præcepta vilipendunt & negligunt? Unde non alio ex capite eos vocati posse Evangelicos existimo, quam ideo, quia oppugnant & devallant *Evangelium*, sicut Scipio *Africanus* hoc nomine appellatur, quia debellavit & vastavit *Africam*, nempe per antiphrasim. Id quod insinuat Edictum Wormatiense à nobis recitatum s. ubi dicitur Lutherus sub *Evangelica* professionis nomine omnem *Evangelicam* pacem & charitatem.

Probatur 2. Lutherani non possunt probare, quod habeant prius *Evangelium*, quam Calvinisti, Anabaptisti, Zwingiani: sed illi non merentur vocari Evangelici: ergo nec Lutherani merentur. Mi. est in confessio apud Confessionistas, Ma. est tam diu in possessione, donec probent Lutherani, suum *Evangelium* esse melius, ac purius, quam ceterorum: sed hic labor hoc opus erit. Nam proprium testimonium, quod sibi ipsi tribuunt, tam parvum valet, quam parvum apud Confessionistas valeret testimonium Calvinistarum, quo se ipsos dicent Evangelicos. Si vero Confes-

sionistis addere placet aliquod distinctivum appellando se *Lutherico-Evangelicos*, idem est, ac si dicentes, se non esse pure Evangelicos, sed solum catenus, quatenus illud interpretatur Lutherus. Et nunquid simile distinctivum addere possint Calvinisti, & Zwingiani, tunc dicendo *Calvino-Evangelicos*, *Zwinglio-Evangelicos*? Solum itaque illi sunt, & vocari merentur Evangelici absolute, qui purum *Evangelium* pure tractant, rite intelligunt, recipiunt & sequuntur totum, quæ apud solos Catholicos sunt: ergo soli Catholici sunt & vocari merentur Evangelici, & qui alii hoc nomen sibi arrogant, illud lassurantur Catholicis.

Dices. Si nos Lutheranis negamus titulum *Evangelici*, & ipsi negabunt nobis titulum *Catholicorum*, & vocabunt nos *Pontificios* seu *Papistas*; sed hoc modo perdimus titulum pulcherrimum: ergo. Resp. trans. Ma. nam jure nobis hunc titulum negare nequeunt, quia cum possidemus per plura saecula, & fiduciam ante Lutheranos in illius quiete possessione fuimus. N. Mi. Si penes Lutheranos, aliosque hereticos fuerit, pridem desissemus audire Catholicorum; sed quia penes Providentiam divinam res sita est, hunc titulum nobis nunquam eripient, licet ringantur & furant. Nos nullus unquam pseudopostolus abstractus ab Universali (hoc est, *Catholica*) Christi Ecclesia, sicut abstracti sunt omnes, qui à nobis egredi defecerunt ad certam sectam. Sic Pelagianos Pelagius, Arrianos Arius, Donatistas Donatus, Manicheos Manes, Calvinistas Calvinus. Zwingianos Zwing-

Zwinglius, & Lutheranus Lutherus abstraxit à Catholica Ecclesia, & sicut ceteri omnes vocantur à suis Auctoribus; cur Lutherani non ferant se ita vocati ab auctore suo Luthero? fortè erubescunt eis turpitudinem: sed quare non potius erubescunt hominis tam turpis sectari doctrinam? Econtra nos Catholicos nullus unquam Pontifex seu Papa abstraxit ab Universalis Ecclesia, nec ullus Papa est nobis auctor nostræ fidei, sed Christus, cuius Pontifex agit vicarium: ideo non pari jure vocamus *Pontificij* aut *Papiste*, quo jure Confessionista vocantur *Lutherani*. Propterea autem, quod pareamus Romano Pontifici seu Papæ, tanquam Capiti Ecclesie, fatemur, nos posse aliquo modo dici *Papistas* aut *Pontificios*, hoc est, *Papæ addictos*: sed iste non est genuinus noster ac debitus titulus; alias etiam primi Christiani in primitiva Ecclesia debuissent dici *Papistæ* aut *Pontificij*, qua etiam parebant Pontifici: sed hoc nomine appellatos nunquam legi antiquos Christianos, bene tamen vocatos scio *Catholicos*.

Præterea advertendum est, quod in omnibus Comitijs Imperij, quæ unquam celebrata sunt, professores *Religionis Catholice* semper nominati

sunt *Catholici*, vel *veteri Religioni adherentes*, etiam à Principibus Confessionis Augustana, numquam autem *Pontificij* aut *Papiste*. Imo in Camera Spirensi (forçè nunc etiam in Westfalen) si contigisset libellum aut Supplicationem aliquam porrigi contra Religioni Catholice adherentem, atque cum appellari *Pontificium*, aut *Religionis Pontificia*, rejici talem libellum à Cætateo tribunal confueville, inter alios testatur Julius Springet Lutheranus de pace Relig. c. 14. ubi ait: denique providendum, ne in Supplicationibus contra Catholicos ponatur vocabulum *Pabstlich Pontifica*, sed *Catholisch* / oder die alte *Römische Lehr* / *Catholica* vel *verus Romana Religio*: alias sine decreto itidem redhibetur libellus, supplicante pro arbitrio mulctato. An par privilegium publica auctoritate obtinuerint Confessionista, ut non possint vocati Lutherani sine mulcta &c. nihil compertum habeo, & haud dubiè nec ipsi. Quin tamen non semel repulsi esse libellos, qui supplicantem Lutheranum vocabant *Evangelicum*,

Evangelica Religio-
via Ge.